

pony

express

**navodila za uporabo
in vzdrževanje**

UVOD

Veseli nas, da ste se odločili za nakup našega mini mopeda in s tem pokazali, da imate zaupanje v naš izdelek.
Prosimo vas, da pozorno preberete to knjižico, ki vas bo seznanila s pravilno uporabo in vzdrževanjem vašega vozila.
Želimo vam udobno vožnjo in veliko veselja.

»ROG« tovarna kovinskih izdelkov
Trubarjeva 72, LJUBLJANA

Pony express'1

Pony express 2

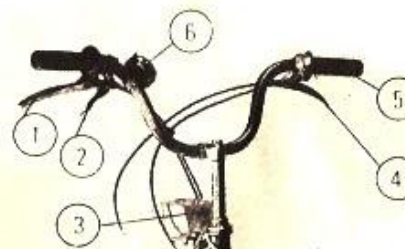

KAZALO

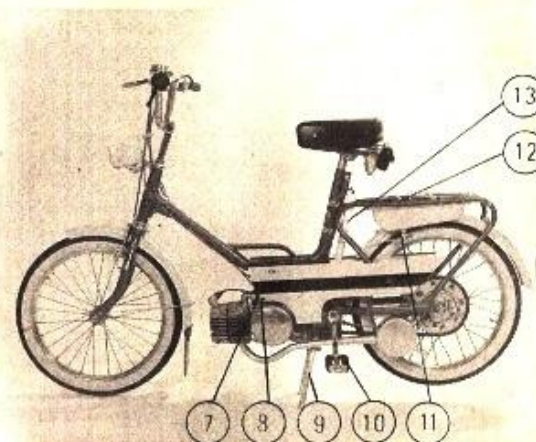
DELI ZA UPRAVLJANJE IN OPREMA VOZILA.....	5
NAVODILA ZA VOŽNJO	6
VZDRŽEVANJE IN ČIŠČENJE	7
KONTROLIRANJE IN NASTAVLJANJE	9
MOTNJE IN NJIH ODPRVLJANJE.....	12
TEHNIČNI PODATKI	14

DELI ZA UPRAVLJANJE IN OPREMA VOZILA

- 1 Ročica zadnje zavore
- 2 Ročica za dekompressor in sklopko
- 3 Stikalo za luč
- 4 Ročica sprednje zavore
- 5 Ročaj za plin
- 6 Zvonec
- 7 Napajalni gumb
- 8 Igla za hladen zagon (Choker)
- 9 Stojalo
- 10 Nožno gonilo
- 11 Pipica za gorivo
- 12 Pokrov rezervoarja
- 13 Zračna tlačilka

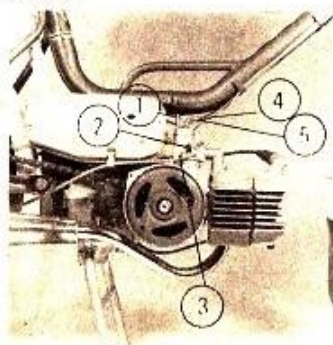
slika 2

slika 1

slika 3

NAVODILA ZA VOŽNJO

Pred prvo vožnjo kontrolirajte:

1. STANJE OLJA V GONILU

Odvijte kontrolni vijak iz luknje za kontrolo stanja olja (slika 4/2). Gladina olja naj pri vodoravno stoječem vozilu dosega spodnji rob luknje. Če gladina olja ne dosega spodnjega roba luknje, dolijte toliko olja, da olje začne iztekati iz luknje za kontrolo. Nato privijte kontrolni vijak.

2. PRITISK V ZRAČNICAH

Prednje kolo 1,5 at.

Zadnje kolo 2,2 at.

3. GORIVO

Mešanica olja za dvotaktne motorje (SAE 40 ali 50) in 86 oktanskega bencina v razmerju 1 : 25 (4 %) — to pomeni 40 ccn olja na 1 liter bencina.

POZOR! NE SMETE UPORABLJATI ČISTI BENCIN.

4. KAKO SPELJETE S PONY EXPRESSOM?

Odprite pipico za gorivo tako, da bo ročica obrnjena navzdol. Če je v rezervoarju premalo goriva, obrnite ročico naprej-rezerva. Kadar je motor hladen, potisnite startno iglo (slika 3/1) navzdol in napojite uplinjač z napajalnim gumbom (slika 3/2). Pri ugretem motorju ne uporabljajte niti startne igle niti napajalnega gumba.

Peljte se kot z navadnim kolesom in pri zadostni hitrosti na kratko potegnite in spustite ročico za dekompresor.

Če ste uporabili startno iglo, jo morate vrniti v normalen položaj po nekaj 100 metrih vožnje. To dosežete z enkratnim »polnim plinom« (hitro zavrtite ročaj za plin do konca in ga prav tako hitro zavrtite nazaj). Še bolje pa je, da po zagonu povlečete iglo s prsti navzgor do konca.

5. VOŽNJA

Hitrost spreminjate z ročajem za plin. Ko s popolnoma odvitim ročajem dosežete maksimalno hitrost, nekoliko popustite ročaj. S tem se poraba goriva občutno, hitrost pa komaj opazno zmanjša. Vozilo zavirajte tako, da odvezamete plin in zavirate istočasno s prednjo in zadnjo zavoro. Zaviranje s samo prednjo zavoro in še zlasti pri zavijanju zaradi nevarnosti padca ni priporočljivo. Zavirajte zato istočasno z obema zavorama, vendar z zadnjo zavoro močnejše kot s prednjo.

Pri vožnji po klancu navzdol motorja ne ugašajte, pač pa od časa do časa dodajte plin, da mešanica maže gibljive dele motorja.

Motor ustavite tako, da odvezamete plin in povlečete ročico za dekompresor. Pipico za gorivo zaprite.

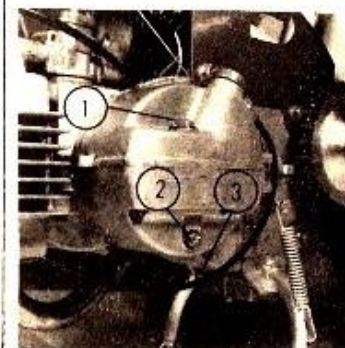
VZDRŽEVANJE IN ČIŠČENJE

Vzdrževanje vozila Pony expressa je preprosto. Sem spada čiščenje, mazanje in kontroliranje. Predvsem pazite na stanje olja v gonilu. Če nastopijo morebitne motnje, ki jih sami ne morete odpraviti, se obrnite na eno od servisnih delavnic »Rog«.

1. MENJAVA OLJA V GONILU

Olje menjajte pri ugretem motorju. Odvijte vse tri vijake (slika 4) in nagnite vozilo na desno, da olje popolnoma izteče. Privijte vijak za izpust olja (slika 4/3), nalijte cca. 150 ccm svežega olja (VALVOMATIC DEXTRON TYPE B ali MOBIL AFT 200) do roba kontrolne luknje. Privijte vijak za kontrolo (slika 4/2) in vijak za dolivanje (slika 4/1).

Slika 4

2. TABELA VZDRŽEVANJA IN MAZANJA

Opravi voznik ○

Opravi servis ●

MAZANJE Z OLJEM	Po prvih 1000 km	Po vsakih 5000 km	Po vsakih 10.000 km	Po potrebi	Po vsakih 20.000 km
Menjava olja v gonilu ¹	●	○			
Veriga in ležaj male verižnice	●			○	
Verižni napenjalec	●			○	
Bowden vleki in regulir. vlijaki			○	○	
Zgibi ročic za upravljanje		○		○	
Ležaji vzvodov vzmet. vil.	●			○	
MAZANJE Z MASTJO (LIS 2)					
Polstena blazinica prekinjevalcev ²			●		
Ležišče stojala		○		○	
Krmilni ležaj					○
Ležaji koles			●		

ČIŠČENJE

Zračni filter²

Svečka

Valj, bat, kapa

Izpušnik

Rezervoar in napeljava

Uplinjač

KONTROLIRANJE IN NASTAVLJANJE

Razdalja elektrod svečke

Vžigalna naprava

Stanje olja v gonilu

Napetost motorne verige

Razsvetljava

Bowden vleki

Pritisk v gumah

Zategnjenost vijakov in matic

Sled koles in zračnost

zglobov vzmetnih vilic

Po prvih 1000 km	Po vsakih 5000 km	Po vsakih 10.000 km	Po potrebi	Po vsakih 20.000 km
●			○	
●	○			
	●			
	○			
	○			
●	●			
●	○			
	●			
			○	
			○	
●	●			
●	○			
●			○	
	○			
●	○			

¹ ali vsaj 2-krat letno

² Bosch mast FT 1 v. 4

³ po asfaltnih cestah vsakih 1000 km, po deloma prašnih cestah vsakih 500 km, po prašnih cestah vsakih 200 km.

Opomba: Uporabljajte motorno olje SAE 40—50, le gonilo zahteva posebno olje.

3. ČIŠČENJE SVEČKE

Očistite zamazano ali naoljeno svečko z jekleno krtačko in preverite zev med elektrodama, ki mora znašati 0,4—0,5 mm.

4. ČIŠČENJE SAJ

V zgorevalnem prostoru in izpušniku se po daljši uporabi naberejo saje, ki motijo delovanje stroja, zato je treba saje očistiti. Snemite kapo valja in izpušnik in z jeklenim strgalom ali izvijačem odstranite saje s kape, temena bata in izpušnega kanala. Pazite, da ne poškodujete površine bata ali valja in da saje ne zaidejo v notranjost motorja. Očistite valj, ga namažite z rahlim slojem motornega olja in se pred montažo prepričajte, če se motor brezhibno vrti.

Tudi v izpušniku je treba odstraniti saje, vendar vas svarimo, da samega izpušnika ne spreminjate. Spremenjen izpušnik utegne povzročiti večjo porabo goriva in celo manjšo moč motorja.

5. ČIŠČENJE ZRAČNEGA FILTRA, DOVODA GORIVA IN REZERVOARJA

Snemite levi verižni ščitnik, izvlecite sesalni dušilec, ga razstavite, izperite mrežasti filter z gorivom in ga posušite. Pred montažo potopite filter v motorno olje (SAE 40—50) in olje odcedite. Rezervoar, pipico in cevko očistite s čistim bencinom.

6. ČIŠČENJE UPLINJAČA

Uplinjač naj očistijo v servisni delavnici. Glavno in igelno šobo izpihajte, komoro plavača in ohišje pa očistite s čistim bencinom. Po prevoženih 1000 km zamenjajte šobo 64 s šobo 62 ki ste jo dobili ob nakupu.

7. ČIŠČENJE VOZILA

Za zunanje čiščenje uporabljajte mehko gobo in vodo, s katero izplaknete umazanijo (ne perite z ostrim vodnim curkom). Osušite vozilo z mehko krpo. Svetle dele od časa do časa očistite in namastite z brez kislinno maščobo.

8. KONZERVIRANJE VOZILA

Če vozilo dalj časa ne boste uporabljali, ga zavarujte pred rjavenjem. Pri toplen motorju zamenjajte olje v gonilu s svežim. Očistite vozilo, nelakirane dele namastite z brezislinsko mastjo, verige očistite in namastite z gostim oljem.

Če je prostor, kjer je vozilo shranjeno, vlažen, napolnite rezervoar z mešanico ali pa ga poplaknite z oljem.

Odvijte svečko in uplinjač, pri batu v zgornji mrtvi točki dolijte skozi vstopni kanal v valj 30 ccm motornega olja, večkrat zavrtite motor, uvijte svečko in uplinjač.

Napolnite gume na predpisan pritisk.

Pokrito vozilo shranite na stojalu v suhem prostoru. Vsake 3—4 tedne večkrat zavrtite motor pri zaprti pipici za gorivo. Motor tako vskladiščenega vozila ne vžigajte.

DEKONZERVIRANJE

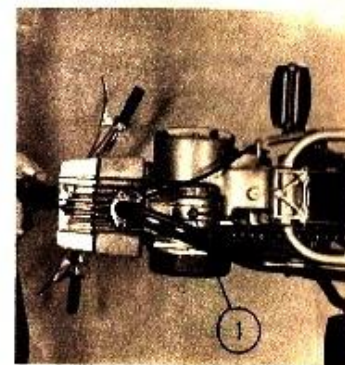
Zavrtite večkrat motor z odvito svečko in odvitim oddušnim vijakom (slika 5/1) motornega ohišja, da olje izkaplja iz oddušne odprtine. Uvijte svečko in oddušni vijak, odprite pipico za gorivo in poženite motor.

KONTROLIRANJE IN NASTAVLJANJE

1. NASTAVLJANJE BOWDEN VLEKOV

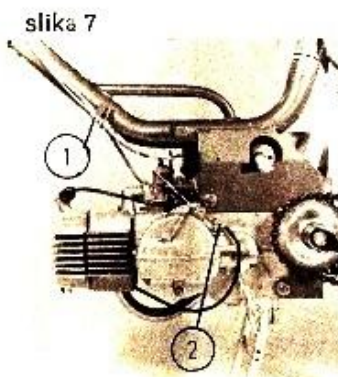
- a) Bowden vlek za plin nastavite pri ogretem delujočem motorju brez dodajanja plina. Vrtite vijak (slika 3/3) v levo ali desno toliko časa, da motor tekoče teče, nato popustite protimatico (slika 3/5) in regulirajte nastavni vijak (slika 3/4) tako, da ima bowden vlek ca. 2 mm zračnosti. Trdno privijte protimatico.

slika 5

slika 6

slika 7

- b) Bowden vlek zadnje zavore nastavite s privijanjem ali odvijanjem regulirnega vijaka (slika 6/1). Bowden je pravilno naravnani, kadar ima konec ročice na krmilu okrog 10 mm prostega hoda do položaja, ko zavora pričenja prijemat. Podobno nastavite bowden vlek sprednje zavore na vzmetnih vilicah. Po nastavitvi vijaka zategnite še protimatico. Sprednjo zavoro trdnih vilic nastavite na podoben način s prižemnim vijakom.

POZOR! Nastavite zavore vedno tako, da prejme sprednja zavora blažje kot zadnja. S tem preprečite padec pri eventualni nepravilni uporabi zavor. V nobenem primeru pa sprednja zavora ne sme blokirati.

- c) Bowden vlek za dekompresor in sklopko naj nastavijo v eni od servisnih delavnic. Pri tem pazite, da pri povsem stisnjeni ročici na krmilu ploščica dekompresorja ne nasede na pero. Za nastavitve služita vijaka na sliki 7/1 in 7/2.

2. NAPETOST MOTORNE VERIGE

Veriga mora biti toliko napeta, da se podaja med obema verižnicama navzgor in navzdol za 10 do 15 mm.

To dosežete s privijanjem ali odvijanjem matic na obeh verižnih napenjalcih. Pri tem popustite matice na osi zadnjega kolesa. Po končani regulaciji jih zopet močno privijte.

Verigo za nožni pogon samodejno napenja verižni napenjalec.

MOTNJE IN NJIH ODPRAVLJANJE

Motnje pri dobro vzdrževanem vozilu redko nastopijo. Če pa nastopijo, je važno, da jih takoj odkrijete in odpravite. S tem se izognete večjim škodam.

MOTNJE V SISTEMU ZA VŽIG

Če motor ne steče in deluje sistem za dovod goriva v redu, poiščete napako v sistemu za vžig. Preverite iskrenje svečke. Če svečka ne iskri, je vzrok lahko naslednji:

- Mokra ali zamaščena svečka:
Očistite svečko.
- Nepravilna oddaljenost elektrod na svečki:
Nastavite zev na 0,4—0,5 mm.
- Počen ali odkrušen izolator svečke:
Zamenjajte svečko.
- Slaba namestitvev kabla na svečki:
Dobro pritrdite kabel na svečko. Če je pretrgan, ga zamenjajte.
- Nepravilna prekinjevalna razdalja:
Nastavite zev na 0,35—0,45 mm
- Kondenzator, vžigalna tuljava ali prekinjevalec niso brezhibni:
Motnjo naj razišče in popravi servisna delavnica.

MOTNJE V SISTEMU ZA DOVOD GORIVA

Če motor ne steče ali se med vožnjo ustavi, je vzrok lahko naslednji:

- Gorivo ne doteka v uplinjač:
Kontrolirajte količino goriva v rezervoarju, pipico, cevko za dovod goriva, filter.
- Zamašene šobe, umazanija ali voda v uplinjaču:
Očistite šobe, komoro uplinjača in iglo v bencinu.
- Nepravilna uporaba startne igle in napajalnega gumba:
Ravnajte po navodilu za zagón motorja
- Nepravilno nastavljena ročica dekompressorja, dekompresor ne tesni:
Motnjo naj razišče in popravi servisna delavnica.

- Nepravilno nastavljen prosti tek:
Ravnajte po navodilu za nastavitev bowden vleka za plin
- Nepravilna mešanica:
Izpraznite rezervoar in ga napolnite s predpisano 4 % mešanico.

MOTNJE, KI ZMANJŠUJEJO MOČ MOTORJA

Če motor ne daje dovolj moči ali pa vozilo slabo vleče je vzrok lahko naslednji:

- Svečka ali kapa valja ne tesni:
Privijte svečko in matice na kapi valja in oddušni vijak motornega ohišja.
- Zamašen izpušnik ali sesalni dušilec:
Očistite po navodilu.
- Izrabljeni ali zlomljeni batni obročki:
Servisna delavnica naj jih zamenja.
- Nepravilno nastavljene zavore:
Nastavite bowden vleke zavor po navodilu

TEHNIČNI PODATKI

Motor PUCH — E 50

Enovaljni, dvotaktni, hlajen z zračnim tokom pri vožnji.

Premjer valja	38 mm
Hod bata	43 mm
Delovna prostornina	48,8 ccm
Kompresijsko razmerje	9
Max. moč motorja (DIN)	2,2 KM pri 4500 o/min.
Max. vrtilni moment	0,38 kpm pri 3600 o/min.
Mazanje	z mešanico 1 : 25 (4 %)

Viskoznost SAE	40 ali 50
Prostornina rezervoarja	2 litra
Uplinjač	Bing 1/14/118 (z batnim drsnikom)
Glavna šoba	64 (62 je priložena)
Igelna šoba	220
Položaj igle	pritrjena v drugem zgornjem utoru
El. napetost	6 V
Vžig	magnetni
Zev med kontaktoma	0,35—0,45 mm
prekinjevalca	0,8—1,2 mm pred Z. M. T.
Predvžig	(16—18 mm na mag. vstr.)
Razdalja polnih čeveljčkov	7—11 mm
Svečka	Bosch W 145 T1
Zev med elektrodama svečke	0,4—0,5 mm
Dinamo	Bosch RB1 6 V 17 W

SKLOPKA

Sklopka je centrifugalna z avtomatskim delovanjem. Motorno gonilo je enostopenjsko.

Prestava:

Motorno gonilo	106 : 21, $i = 5,05$
Motorna veriga	45 : 16, $i = 2,81$
	1.2" $\times$ 3/16" $\times$ 96 členov
Veriga nožnega gonila	1.2" $\times$ 1/8" $\times$ 71 členov
Vsebina olja v gonilu	150 ccm (kvaliteta in oznaka olja je podana na strani)

KOLESA IN VZMETENJE

Velikost plaščev	20 × 2,00
Pritisk v prednji zračnici	1,5 at.
Pritisk v zadnji zračnici	2,2 at.
Vzmetenje prednjega kolesa	vzvodno (pri izvedbi z vzmet. vil.)
Navpični hod prednjega kolesa	50 mm
Premjer zavornih bobnov	90 mm

ELEKTRIČNA OPREMA

Žarnica žarometa	6 V/15 W
Žarnica žarilca	6 V/2 W

ZMOGLJIVOST IN PORABA

Največja hitrost	42 km/h
Premagovanje vzponov do	12 %
Normirana poraba goriva (DIN)	1,6 l/100 km

TEŽA IN GLAVNE MERE

Celotna dolžina	1600 mm
Medosje	1050 mm
Lastna teža	37 kg
Dovoljena nosilnost	80 kg + 30 kg prtljage